

Poročilo iz deželne porodnišnice v Zagrabi: Naravna Franc Jožef-ova grenčica je mnogokrat in z najboljšim uspehom predpisovala pri porodnicah. Učinek je bil vsakokrat neseljivo odvedljiv in se lahko smatra „Frañc Jožef-ovo“ grenčico kot najboljšo odvajalno sredstvo v otroški postelji. 641

Novice.

Kmetje pozor! Zopet opozarjamo kmetov, naj ne prodajajo pridelano seno in slamo po ceni. Časi so preresni, da bi zapravljali še denar, kar imamo. Kdor je pa prisiljen prodati, naj poišče prave cene pri zvezi kmetijskih združenj v Gradcu („Verband der landwirtschaftlichen Genossenschaften in Graz, Franzensplatz“). Naj tudi inzerat ptujskega okrajnega zastopa v naslednji številki!

Sladkor zopet dražji. Kakor smo že poročali, podražilo se je sladkor 3krat v par tednih. Skrbili so to združeni sladkorni karteli, katerih članstvo delo nikdo ne vstavi. Z daj so cene zopet zvišali in znaša to zvišanje 8 kron na 100 kilogramih. V trgovinah so morali te zvišane cene uvesti. Koliko časa bo vlada s roparsko odiranje vbogega ljudstva še mirno opazovala? Ali je res požrešnost posameznih kapitalistov več vredna nego vsi ljudski interesi? Ali je ljudstvo res le ovca, ki se jo izroča kapitalističnemu mesarju?

Amerikanci, pozor! C. k. štajersko namestništvo nam piše: Bančna firma P. V. Rovničanek v Novem Yorku in v Pittsburgu zapadla je začetkom tega leta v konkurz. Vsi tisti, ki imajo do te firme še kakšne zahteve, naj se obrnejo direktno na c. in kr. avstro-ogrske konzulat v Novem Yorku ali pa v Pittsburgu.

Svinjereja v planinskih deželah se je pričela prav lepo razvijati. Na prvem mestu stoji Štajerska, kjer se je leta 1910 skupaj 678.910 svinj štelo. Potem pride Nižje-Avstrijska z 580.231 svinj. Zgornje-Avstrijska z 281.507. Koroska z 170.040. Kranjska z 107.836, Tirol in Vorarlberška z 70.047 in Salzburška z 15.342 svinj. Na Kranjskem, Štajerskem in Koroskem bi se lahko še enkrat toliko svinj izredilo, ker so v teh deželah pogoji za svinjerejo istotako dobri kakor na Češkem, Moravskem in v Šleziji. Ali za pametno gospodarsko delo so se naši glasoviti „ljudski zastopniki“ vedno premalo brigali!

Iz Spodnje-Stajerskega.

V Ptujtu imel je občinski svet pretekli ponedeljek zopet svojo sejo, na katere dnevnem redu je bila volitev mestnega predstojništva.

Kakor znano, odložil je dosedanj dolgoletni župan Jos. Ornič zaradi raznih nasprotij pred okroglo 5 meseci župansko čast. Potem so se vršile občinske volitve, pri katerih sta nastopili dve kandidadni listi. Zmagala je pa t. zv. „Orničova stranka“ sijajno v vseh treh razvedih in pustila svoje nasprotnike v nepričakovano občutni manjšini. Pri ponedelkovi občinski seji bil je naš Ornič zopet ednoglasno za župana, Joh. Steudte pa zopet ednoglasno za podžupana izvoljen. Obadva sta tudi čast sprejela. K tej veseli izvolitvi je prebivalstvu le čestitati. Kajti to mora tudi sleherni slepec priznati, da je osebna moč in gospodarska eneržija Orniča velikanski dobiček za mesto. Kar je Ptuj, to je napravil župan Ornič v zvezi s Steudtejem in drugimi sodelavci! Mi se sicer ne vtilkamo v mestne prepire, ki povsod nastanejo; ali zdi se nam, da je ta izvolitev zopet krasni dokaz zaupanja, ki ga ima ptujsko meščanstvo do Orniča in Steudteja. Za to naj bi prvaški listi, ki tako hlastno vsak škandalček poberejo, raje molčali. Opoziciji v Ptujtu je gotovo najbolj škodovalo, da so ji prišli „značajni“ ptujski prvaki preblizo... Pričakovati je, da bode zdaj v Ptujtu mir nastal v prid gospodarskemu razvitku mesta. Še enkrat pa čestitamo iz srca izvoljenima gospodoma kakor tudi volilec!

Klerikalci proti ljudstvu. Mi gotovo nismo prijatelji tistih nevednežev, ki mečejo vso krivdo nad vladujočo druginjo na kmete. Nasprotno smo prepričanja — in smo dajali temu svojemu prepričanju tudi že skozi leta sem izraza — da pod splošno in vedno večjo druginjo ravno tako delavec in obrtnik, kakor tudi kmeti trpijo. Druginja je splošno žalostno znamenje naše dobe. Ali vsekakor ne more danes niti najhujši slepec zanikati, da druginja vlada. V vseh kotih in krajih čutimo to druginjo, povsod jo opazujemo in celo na ulicah se že v obliki krvave bede ter revščine pojavlja. Druginja je, druginjo imamo na vseh straneh in vsi sloji ljudstva jo čutijo. Vsled tega pa bi bila tudi prva skrb tistih, ki so poklicani, zastopati ljudske interese, da se za druginjo pobrigajo in da skušajo kolikor mogoče njene žalostne posledice odstraniti. Poklicani so v ta namen v prvi vrsti državni in deželni poslanci. Ti bi imeli skrbeti, ker so zato izvoljeni in plačani. Ali kakšno stališče zavzemajo slovenski poslanci v teh časih druginje, ki mora povzročiti lakoto in upor? Odgovor je tako oster, da mora razburiti i najmirnejše srce. V deželnem zboru so slovensko-klerikalni poslanci onemogočili vsako delo in tudi zanaprej hočejo s svojo zločinsko obstrukcijo to svojo brezvestnost nadaljevati. Naši kmetje vedo prav dobro, kaj pomeni obstrukcija v današnjih časih. In zato se zgražajo nad počenjanjem sitih slovenskih poslancev. Ali še hujše se je zgodilo. Splošni druginji zamogel bi v prvi vrsti državni zbor odpomoči. Tam bi bilo treba sklepati postave, s katerimi bi se grozoviti bedi vsaj deloma odpomoglo. Vsak dan prinaša hujšo bedo in vsak dan zamujenega dela je naravnost greh nad ljudstvom. Celo vlada in z njo vse stranke, ki imajo resno voljo za gospodarsko delo, so tega mnenja. V ta namen je tudi ministerski predsednik baron Gautsch sklical posvetovanje voditeljev posameznih strank. Na tem posvetovanju se je razmotrivalo vprašanje, je-li naj se skliče takoj državni zbor ali ne. Skoraj vsi poslanci so rekli, da je beda v ljudstvu tako velikanska, da je na vsak način treba sklicati zbornico. Edino slovensko-klerikalni poslanci so se izjavili proti sklicanju državne zbornice. Vstal je namreč kaplan dr. Korošec in je govoril proti sklicanju zbornice. Z drugo besedo povedano: slovenski klerikalni poslanci so zadovoljni z druginjo, z lakoto, z bedo, s stradanjem vbogega ljudstva. Popolnoma zastoj in brez dela hočejo svojih 20 kron na dan vleči, — ljudstvo pa naj v lakoti in v revščini pogine!!! To je krščanska ljubezen slovenskih klerikalnih poslancev! Tako „zastopajo“ to „dobro slovensko katoliško ljudstvo“. Seveda, dr. Korošcu se ne godi slabo; on se „združi“ v teh ali onih toplicah ali pa obmetuje na dunajskem „korzu“ pol nage judovske babnice z rožicami. Pa če ves slovenski narod od lakote pogine, dr. Korošcu se zato ne bode „slabše go-

Letošnji cesarski manevri.

Die Stärke der am oesterreich-ungarischen Kaisermanöver teilnehmenden Armeekorps

VI. Korps (Kaschau)	X. Korps (Przemysl)	XI. Korps (Lemberg)
39 Bataillone 30 Eskadronen 96 Geschütze	36 Bataillone 24 Eskadronen 96 Geschütze	43 Bataillone 42 Eskadronen 96 Geschütze

Kakor znano, vršili so se letošnji končni manevri avstro-ogrške armade na gališko-ogrske meji v času od 1. do 16. septembra. Vodil jih je sam prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand. Kot komandanti posameznih armad so bili: general infanterije nadvojvoda Ferdinand, general infanterije Libornis vitez p. Frank. Ker cesar letos vsled svoje bolehnosti manevrov ni mogel

udeležiti, odpadel je t. zv. cesarski glavni kvartir (Kaiser-Hauptquartier); na njegovem mestu so imeli „posebni kvartir“ (Manöverquartier) pod komando generalnega obersta Kutschera. Kakor rečeno vršili so se manevri v obmejni karpatski pokrajini. V teh krajih še ni bilo nikdar manevrov. Manevri so bili jako težavni, ker so pota zelo slaba in je tudi prebivalstvo le po malih

Erzherzog Franz Ferdinand

Schiedsrichter und Führer im österreichisch-ungarischen Kaiser manöver 1911.

Erzherzog Friedrich

G.d.J. R.v. Frank

G.d.J. Schoedler

G.d.K. R.v. Kummer

G.d.J. R.v. Ziegler

kanonov XI. kôr (general infanterije Franc Schoedler) sestajal 43 bataljonov, 96 eskadron, 150 mašinskih topov in 288 kanonov. Vse skupaj je bilo na manevrih 100.000 mož. Prvič se je manevrov udeležil tudi avstrijski oddelek za zrakoplove. — Mi prinašamo o ma-

nevrnih dve sliki. Prva kaže moč in sestav kôr, ki so se manevra udeležili. Druga slika pa prinaša slike poglavitnih vojaških vodij, na levi strani zgoraj pa ono bodočega avstro-ogrškega cesarja.

dilo. On živi, on poteguje plačo na desetih straneh, on se masti na ljudske stroške, — ljudski vzdihljaji pa so mu toliko vredni kot mačkine solze! Par dni pozneje, ko je dr. Korošec v imenu slovenskih poslancev izdal interese slovenskega ljudstva, je tekla na Dunaju ljudska kri. Res, čuda ni, da se pametni može z gnušom odvrtačajo od te slovenske „politike“, ki pozna le svoj žep in svoj dobiček... Kmetije, obrtniki, delavci v slovenskih pokrajinah, z pomniti si izdajstvo slovenskih poslancev. In kadar pridete z njimi skupaj, povejte jim svoje mnenje. Povejte, da smatra slovensko ljudstvo te slovenske poslance za svoje politične rabeljne!

Dr. Korošec in ljudstvo. O izdajstvu klerikalnega slovenskega poslanca dr. Korošca piše slovenski list „Zarja“ dobesedno: „— Ali vendar se je moral na konferenci zglasiti katoliški pop in ta pop je seveda moral biti član neslovenske in protiljudske bande, ki se je sleparsko krstila z imenom slovenske in ljudske stranke. Dični dr. Korošec, ki trobi „krščanstvo“ po Štajerskem ter je nekdanj hotel postati po vzorcu dr. Kreka „socialen“ pop, je hotel ovirati sklicanje državnega zbora, gotovo ne kar po svoji plitvi modrosti, ampak na ukaz „krščanskih“ generalov svoje nekrščanske tolpe. Toda glasnik pobožne garde oderuhov se je vrezal. Klerikalci so doživeli prav občutno blamažo, ki je že močno podobna hudemu porazu. Kompanija, ki si domišlja, da je vžela vso politično modrost v zakup, ni samo hudobna, temveč je tudi duševno nesposobna in nezrela. Zatelebani v svoje skozinsko egoistične, povsem materialistične cilje, ki niso imeli nikdar nič opraviti z duševnostjo, kaj šele z resničnim verstvom, so klerikalci slepi za vsa zgodovinska znamenja. Ko je junaki Korošec v petek na seji vstal, se mu ni niti sanjalo, da je od zadnjega zasedanja minul že poldrugi mesec in da se je v teh šestih tednih zgodilo več nego včasi v celih letih.“ — Tej pravični obsodbi delavskega lista nimamo ničesar pristaviti. Kajti vsi sloj so zainteresirani na sklicanju in na delazmožnosti državne zbornice. V tem tiči najhujši greh klerikalnih izdajalcev!

O razmerah v okolici Celja in o počenjanju tamošnjih zagriženih prvakov piše list „Arbeiterwille“, kateremu se gotovo ne more očitati nemškutarstva, dobesedno sledeče: „Nekdo hotel je svojega sina v celjsko meščansko šolo dati; v svrhu oprostitve od šolskega plačila potreboval je ubožno spričevalo. To spričevalo se je le nemško pisalo, ker je tudi šola nemška. Občinski urad celjske okolice bi moral spričevalo potrditi. A ker ni bilo v slovenskem jeziku spisano, ni hotel prvaško-klerikalni občinski tajnik Perc spričevala podpisati. Upati je, da bo de temu gospodu oblast pojasnila, kako mora uradovati. Nam se sploh čudno zdi, da stoji tako nezmožni človek na tako odgovornostnem mestu. Občina s tako velikim številom prebivalstva potrebuje gotovo drugega moža. Mi bodemo še delovanje tega lakajja opata Ogradi natanko pojasnili.“ — Tako piše socialistični list, ki stoji v najhujši borbi s celjskimi meščani, o sramotnih razmerah v občini Celje okolica. Mi nimamo temu poročilu ničesar pristaviti, upamo pa, da se delavce zaradi prvaško-zagriženega „prepričanja“ enega Perca ne bo de še nadalje šikaniralo!

Prvaška zagriženost rodi v nekaterih krajih prav čudne plodove. Med te hude slovensko-klerikalne zagriženice spada tudi posestnik Franc Arnuš v Žetalih. Ta mož menda misli, da je klerikalcem prav vse dovoljeno. Pred kratkem se je prepiral z nekim drugim posestnikom, ker je bil ta dovolj pameten, da je svojega sina v lastno korist v nemško šolo pošiljal. To je Arnuša tako hudo jezilo, da je pričel na najgrši način čez nemške šole psovati in žlobodirati.

Konečno mu to še ni bilo dovolj. Pričel je v sled tega tudi cesarja žaliti. To pa seveda tudi najvernejšim klerikalcem ni dovoljeno in zato je bil Arnuš pred okrožnim sodiščem v Mariboru zaradi žaljenja veličanstva na 3 mesece težke ječe obsojen. V ječi si bode pač svojo prevročo prvaško kri malo ohladil. Iz celega slučajja pa je razvidno, da živi v srcu naših zagriženih prvakov vedno neko grdo in neopravičeno sovraštvo proti Avstriji in cesarju. To je pač vzgoja tistih hujšakačev, ki bi iz „narodnih ozirov“ radi Avstrijo razbili in se s Srbi ter z drugimi balkanskimi narodi združili!

Adio! Klerikalni list „Untersteirische Volkszeitung“ v Mariboru je te dni izdihnil. Poroča se, da so list nemški naprednjaki nakupili. Klerikalci imajo s svojimi listi pač hudo smolo!

Mariborski okrajni zastop, pri katerem so v zadnjih volitvah naši somišljeniki zmagali, je izvolil za načelnika župana dr. Schmiderer. Za namestnika bil je dr. Kornfeld, za odbornike pa dr. Krenn, P. Kammerer, V. Schäffer, K. Nasko, D. Petlar izvoljeni. Čestitamo!

Umrja je v Ptuj splošno znana in priljubljena gospa Ernst, hišna posestnica in gostilničarka pri „Judennazlu“. Trpela je dolgo. Bodi ji zemljica lahka!

Popravek. V izkazu daril, ki smo jih sprejeli za posestnika J. Osenjaka na Ptujski gori, kateremu je strela dva konja ubila, izpustili smo eno točko. Firma L. F. Slawitsch & Heller je namreč tudi 2 K darovala.

Automobil mlinarja Majdiča prestrašil je v bližini Gornigrada konje posestnika Irmančnik iz Arpol. Posestnikov sin Matija je padel pod voz in bil težko ranjen. Proti šoferju automobila napravilo se je kazensko naznanilo.

Hrvatska vas pogorela. Iz Ormoža se poroča, da je v hrvatski vasi Virje 20 poslopij pogorelo. Škoda je jako velika.

Pred celjsko poroto je stal trboveljski paznik Fait, ki je svojo ljubico Marijo Nick iz ljubosumnosti ustrelil. Porotniki so Faita popolnoma oprostili. — Na cesti iz Vidma v Zdole napadel je Rok Knez kmeta Joh. Omerzu in ga je hotel umoriti ter oropati. Tudi je izvršil razne sleparije. Komaj 16 letni lopov bil je na 3 leta težke ječe obsojen.

Pod voz padel je pri Velenju posestniški sin Janez Šmon in pridobil smrtnonevarne rane. **Pijanec in revolver.** V pijanosti grozil je posestnik Janez Rozman v Šmohorju svoji ženi in otrokom z revolverjem, tako da so ga morali orožniki v zapor odgnati.

Požar. V bližini Ljutomerja pogorelo je posestnikoma dr. Rossich in Stainko en oral gozda. Vrta požarna bramba je nevarni ogenj pokončala.

Hrvatske roparje Kastran, Plantosec in Hajba so orožniki zaprli. Roparji so celo vrsto posestnikov v rogaškem okraju, zlasti v Gorjaku, obradali. Nikdo se jim ni upal nasproti stopiti, ker so bili vedno dobro oboroženi.

Pobegnil je iz mariborske bolnišnice Ferdinand Švarebartl iz Celnice, katerega naslednje sodnija zaradi uboja. Bil je težko na nogi ranjen in vendar je pobegnil.

Zaradi „politike“ so se v Vel. Pirešici stegli. Janez Medved je Sredenskega s polenom težko ranil, Rezman pa s kamenjem Podversnika. Vsi se bodo morali pred sodnijo zaradi svojih političnih „argumentov“ zagovarjati.

Na lov hodil je posestnik Jožef Artič v Rogatcu, brez da bi imel za to dovoljenje. Zaprli so ga.

Ukradel je hlapec Kranjc posestniku Usen v sv. Petru S. d. 20 kil hmelja.

Brezsrčna baba. V Rogatcu živel je Martin Aksman z neko Marijo Eberl v divjem zakonu. Te dni je težko obolel in v sled slabosti v vodo padel. Priležnica ga je pustila v mokri obleki in čez par dni je revež umrl.

Samomor. V Loki pri Št. Janžu dr. p. se je obesil kočar Pavel Lamprecht. Hišni lastnik mu je stanovanje odpovedal, ker je bil zapravljivec. To ga je gnalo v smrt. Ko so ga mrtvega našli, imel je roko v zanjki; gotovo si je hotel v zadnjem hipu še pred smrtjo rešiti, pa je bilo prepozno.

Lep občinski predstojnik je Luka Murko v Vrhu pri Rogatcu. Nakupil je živino v okuženih hrvaških krajih. Ko je potem tudi v njegovem hlevu izbruhnila kuga na gobcih in parkljih, ni tega naznanil. Zato se bode moral brezvestni možakar pred sodnijo zagovarjati. Kako veliko škodo zamore tak brezvestnež svojim sosedom in sebi povzročiti!

Detomor? Iz Vranskega se poroča, da je posestnikova hčerka Marija Prijatelj v Polzeli porodila, otroka pa baje umorila in zagrebila. Zaprli so jo. Preiskava bode dognala, ali je prišel otrok mrtev na svet, ali pa se je izvršil detomor.

Dva dečka na enem kolesu. V celjski okolici se je peljal šolar Ciril Planko z nekim tovarišem na enem kolesu. Padla sta in Planko se je težko ranil.

Iz zapora pobegnila je v Kozjem zaradi tatvine zaprta Julia Gradišnik.

V Muro padla in utonila je v Veržeju gluhonema Marija Prelog. Na ogrski meji so mrtvo iz vode potegnili.

Od sodnije. Rogaški tajnik Zivny je bil obtožen zaradi poneverjenja javnega denarja in zaradi nevarne grožnje. Ali sodnija ga je oprostila, ker baje takrat ni bil duševno zdrav.

Karbol v vodnjak nalil je neznanec posestniku Štefanu Založnik v Oplotnici. Gotovo je to neki posestnikov sovražnik iz maščevanja storil.

Lep čin. Uradnica Berta Kallus v Mariboru najdla je 300 K denarja, ki jih je izgubilju vrnila. Na njo odpadlo odškodnino pa je darovala mestnim revežem.

Delavske nezgode. V fabriki g. Westen v Celju se je delavec Joh. Arsenšek s plehom jako nevarno vrezal. — V isti fabriki je vrgla mašina delavca L. Regner hudo ob tla in ga je težko ranila. — V fabriki za steklo v Hrastniku padla je delavcu Maksu Medved lesena stena na glavo; pretresla mu je možgane in ga tudi drugič težko ranila. — V trboveljski jami pa se je rudar Karl Vodovnik s sekiro prav hudo poškodoval.

Iz Koroškega.

Vel. Strmec. Piše se nam: Žalovali smo, ko nas je na ukaz od zgoraj zapustila fajmoštrova kuharica, preselivši se v Lipo. Veselimo pa se, da še ob večerih obiskuje fajmoštra, ker je to manj nevarno kot po dnevu. Posebna težalža je za nas vendar le njen odhod, ki nas navdaja z zaupanjem, da se urenitjo naše želje in ne postane pri nas nobena zmešnjava...

Lipa nad Vrbo. Sprejeli smo sledeče: Šele zdaj smo zvedeli, da ljudsko štetje po tukajšnjem nadučtelju ni dopadlo prvakiškim črnobom. Fajmošter Nagl je menda priporočal uradom za zaupnega moža nekega posestnika Franceta v Lipi, ki ga ni in ki je imel držati prvake, da bi se ne razutekli. Ko so uradi pritožbam prvakov vendar le ustregli in ko je čez petdeset značajnih mož iz sv. Dežele in Zabukorja snedlo in požrlo svoj prej priznani občevalni jeziki, zavladalo je v taboru prvakov tako veselje, da so predstavljali v Srejah znano Vinkovo igro: „Pijmo ga, zakaj pa smo študirali“, tako natorno in mojstersko, da je utrujen, igralcem črte pisajoči ravnatelj vpil: „Prmejdun ljudje, le komaj pišem. Če bo tako naprej šlo, bom moral imeti pisalni stroj.“

Lipa nad Vrbo. Piše se nam: Kmalu bodo pri nas občinske volitve. Volilni imenik že leži na vpogled in fajmošter Nagelj ga je že vzel

Dobro rodbinsko kavo

priredi že mali dodatek „pravega“ Francka s kavnim mlinčkom iz tovarne Zagreb. Le vsled svoje nedosežne izdatnosti in svoje neprekošene kakovosti našel je pravi Franck tli priljubljeni sprejem v slehernem gospodinjstvu.

na m
ne pu
le ma
dimo,
ne po
volilne
računi
plom
prižnic
ljudij.
morejo
žlobud
nas ne
pusti p
krajji, I
zaradi
mu ne
stva, z
njevani
fajmošt
pripogn
Kaj je
nad i.
moči, o
on je n
nazaj t
od ned
breznap
ljubezni
pokaže
narja, n
kavalc
Pamet
ki so ta
Ali le n
zabijo l
farmani
otročje.
ker je p
biti, za
nostjo.
knezošk
služi. Te
nadlegov
Pod
misti in
povsod,
bovim se
prvaškim
sredstva.
opravljan
moški ta
osak njih
osak. Tai
in sestav
v svojih
v očeh s
oblasti, c
izpolnjeva
je ljubo
katoličan
kar je ce
božjega. I
nesnage i
Vera peš
jim je ve
navidez v
tje krvi
Sreje
Blagovolit
Komu je
Istinito, j
v ktero
Obenem j
izvolite t
iti njego
ljsiak, vi
Jank o:
Velika sli

Reba mu tega ni bilo, ker se tukaj ni nič prislužiti. Previdnost pa je vendar nasti mladosti. Njegovega sobratu se ne ču- ker sili lomi njegove. Naš fajmošter naj pazabi, da je nevarno izpostavljati se pušicam tega boja posebno za njega, ki mu njegovi dozdaj pri nas niso pridobili vkljub štam- in litrom nobene prijaznosti. Renčati iz- malo pomaga in dostojno ni študiranih Cerkev ni kraj za oklice klepetanj. Kaj farmani zato, če kdo donaja fajmoštru branje brezobnih babur. Fajmošter pa bi ne imel tako pitati, ker, kar je res, se ne predelati in če ni res, so za popravo drugi ki nimajo žegna. Da se repenči včasih vožnje sena ob nedeljskih popoldnevih ne zamerimo, ker kdor ne zna potreb ljud- s ljudstvom ne čuti. Bog ne zahteva spol- enje postav z veliko škodo podložnih; ali naš mošter se jezi in je pohujšan, ako ne vidi njegovih hrbtov pred svojim gosposkim „jaz“. Njemu do kmeta, on hoče imeti pičico. Kaj je njemu do pomanjkanja delavnih on sena nima. Kaj je njemu do tuje škode, je ne trpi. Kaj bi gledal naprej, ko pogled tudi nese. Radovedni smo, ali bi ne sprejel nedeljav naporno prisluženega denarja za maporna cerkvena opravila, ali celo kot dar- meni na obimovito farško mizo. Dokler ne- laže več ljubezni do ljudstva kakor do de- mu nihče ne verjame in če bi tudi imel- hrvški ciganov v hlevu še eno zimo. mora imeti. Kjer je ni, rijo se muhe, to tako sitne, da nadlegujejo celo oblasti. malo strupenega sladkorja in muhe po- brečati. Žugati z odhodom iz fare, če- zani ne rajajo, kakor fajmošter žvižga, je. Nam se pa zdi, da je grozde prekislo, je previsoko. Dokler ni boljšega kraja za do- zadovoljijo se navadno gospodje s sedaj- . Kakor nam znano, nima excellenca, škof Kahn tajnika. Hofkaplan vendar za- Torej na delo, ki je bolj zaslužljivo kot- govanje brez uspeha.

Podravlje. Piše se: Črnuhi, prvaki, pana- in ljudje enake vrednosti vtikujejo nosove- kjer upajo izvohati, kar bi hasnilo nji- nam sebičnim namenom. Mastiti se hočejo po- skem receptu na tuje stroške brez ozira na- strva Hinavščina, kujskanje, denunciacije, vnanje in obrekovanje so navadni pripo- takih edincev in zato so sami odgovorni, njihova neobdačena obrt rodi le trnje in- . Takaj se posebno pogosto opazujejo shodi- sestanki, katerih udeleženci ne vidijo brna- svojih obeh, zato pa tembolj jih tlačijo pedir- beš sosedov. Zirani od jeze in zavida kličejo- st, da bi napravile red in bolj vplivale na- njevanje postav, — seveda le tje, kjer jim- vno in drago — sami dasiravno pristni- bližani, zatajijo včasih ne le dajati cesarju, je cesarjevega, temveč tudi Bogu, kar je- tega. Pometajo pred durmi bližnjega, a lastne- mane ne zapazijo, dasiravno jim presega ušesa. na peša, vpijejo in njihova dejanja kažejo, da- je vera deveta briga. Pravi, pravcati farizeji,- vneti za božjo čast, v resnici le pijavke- vno in gnjusne pošasti v stvarstvu.

Streje. Dobilimo sledeče vrstice: Nante: „Govolite dovoliti malenkostno vprašanje!- mu je podoben strmski kaplan?“ — Janko: „Ni, jako fino vprašanje. Finejše kot tančica,- ktero se je oblačil svetopisemski bogatin. - nam pa tudi resnično pikantna skrivnost. - nite torej vprašati njegovo mater, ali naro- njegove podedbenke.“ — Nante: „Star- ki, vi Janko. Kaj pa ljudje pravijo?“ — Janko: „Ne zamerite, če rečem, kar slišim: - nika sličnost z bočetom, da si tudi še brkov

nima.“ — Nante: „Imam samo čikel in gati- še cele, ali nič ne de, pojdiva na Pešče! Rado- vednost me žge. Bog in narod, frdamen hica!“

Vernberg. Pišejo nam: Občinske volitve niso povzročile posebne spremembe. Pokazale so le še bolj očitno kot pred tremi leti, da generalje brez vojakov zgubijo šaržo. Prvaki imajo dovolj pašnikov in že v petek, dan volitve v tretjem zboru, so kajzniki brezovirno pasli na prvaki zemlji, kar bi drugokrat imelo vpjoeče posledice. Vsa kot so prvaki pomedi v dosego pooblastil. Celo gospa Moro iz napredne Vrbe je pomagala farjem, davi pooblastilo strmskemu fajmoštru, ki mu bo isto toliko pomagalo, kolikor gospej njegova zapuščina. Gliha vkup štrih! Strmski, prej jako bolelni učitelj, ob počitnicah imenitni hribolazec, je privlekel pooblastilo iz kraja divjih kopc. Pa je komisija temeljito obso- jevala pooblastila naprednjakov, sliši šteti v za- slugo dragniškem Košetu, ki je z rokama tako mlatil in njiju vzdigoval, kakor da bi hotel Nemcu pooblati strop v sobi ali udrihati na tamburico. Pri Gašpariču so ljudje mislili, da je licitacija. Tako so si tje pred volitvo prvaki barantavci podajali duri. Mojca Črnejka v Dolah se je vsaj zdaj potegnila za vero, ker drugokrat nima časa. Suštarčinja istotam je tudi boljši del izvolila. Tamburice ležijo v prahu in bleda luna tudi ne potrebuje dvomiti nad njeno pobožnostjo. Kristof ji dokaže, da ji je le za božjo čast. Vse na svetu je minljivo, bodi si tudi ameriški denar. Naj slavček žvrgoli iza grmovja pri potoku ob poletni, topli noči in vetrič ljubko naj šepeta v košatih kronah ob cestnih dreves, najbolj je vendar nabirati zaklade, ki jih različni tatje ne ukradejo. Zato ni je boljše priložnosti kot ob- činske volitve ali procesije za suhi dež. Da se prevzvišeni naš fajmošter Gabron ohrani širji javnosti, je gotovo v njegovem interesu. On ni klerikalec, ker klerikalci lažejo kakor hudič in goljufajo iz principa. Na Malo Gospojnico je kot vzoren duhovnik precej hitro opravil molitveno uro za dobri izid volitve. Politika v molitvi pa ne rodi dobrega sadu. Tudi tukaj je bilo žebranje tako močno, da ni samo prekucnilo županski prestol očku Šarviceljnu, temveč istega samega izbacnilo iz odbora. Očka Šarvicelj je vodja po- draveljske črne kase in kot taki je resnično pridobil za prvaško stranko, dasiravno šele na drugem mestu, precej zaslug. Klerikalni stranki nobeno sredstvo ni preslabo, da se iznebi ne- prijetnega moža, posebno pa konkurenta. Hval- ležnost poznajo klerikalci le iz poganskih časov.

Kolo ukradel je krčmarju Malle v občini Augern neznani tat. Kolo je vredno 100 K.

Iz strahu umrla je posestnica Jožefa Obe- rauner v Baldramsdorfa. Splašil se ji je konj in revica je prišla pod voz z mrvo. Vkljub temu, da ni bila hudo ranjena, je vsled strahu na srčni kapi umrla.

Ukradla je Jožefina Lavtišer v Beljaku svo- jemu ljubčku Jakobu Piber hranilno knjižico za 100 K in uro. Potem je brez vse ljubezni izginila.

Gozdni požar nastal je pri Görriachu. Ogenj je napravil za 5000 K škode. Zažgali so otroci, ki so se z užgalicami igrali. Obenem je pričelo pri posestnici Kohlmaier goreti. Pogorelo je troje poslopj z vsro krmo in nekaj živine. Škode je za 1600 K.

Velika tatvina. Fiakerju Pusarnik v Trbižu je neznanec iz zaprte kamre 840 K ukradel.

Smrt v gorovju. Iz Zgornje Bele se poroča, da je posestnikov sin Franc Payer v goréh pon- nesrečil. Mrliča še niso našli.

Rop. Hlapec Valentin Kasolnik in delavec Franc Krasnik napadla sta v sv. Rupretu pri Velikovcu „rastlbenderja“ Stefana Adamšek in mu oropala 9 K. Roparja sta že v luknji.

Ogenj je uničil vsa poslopja posestnika Gol- lob pri Spodnjem Drauburgu. Tudi 20 ovc je zgorelo. Škode je za 8000 K. Govori se, da je nekdo nalašč zažgal.

Pretep. Znani prvaki hujskači Adam, Pei- neg, Vranik in Grubelnik so povzročili v Spod- njem Drauburgu zopet pretep, pri katerem je bil delavec Treun z nožem na glavi težko ran- njen. Napadalce se je deloma zaprlo, deloma pa sodniji naznanilo.

Porotno sodišče v Celovcu je pričelo 18. t. m. s svojimi obravnavami. Hlapec Jože Steiner v sv. Salvatorju je zažgal iz maščevanja gospo-

darso poslopje župana Knapitsch in napravil na ta način za 9000 K škode. Obsojen je bil na 4 leta težke ječe. — Na 18 mesecev težke ječe bil je 45 letni hlapec Primož Florianz iz Št. Vida obsojen, ker se je na nečloveški način nad nekim 12 letnim dekletom zagrešil.

Dezertiral je od deželno-brambenega regi- menta v Celovcu infanterist Miha Rampold, doma iz okolice Voitsberga.

Krvavi manever. V Lavamündu so se huzarji med seboj stegli in so enega svojih tovarišev težko ranili. Potem so ga pustili brez pomoči na dežju v prostem ležati. Šele drugi dan so krvavečega vojaka v bolnico odpeljali.

Tatvine v cerkvi. V Maria-Saalu ukradel je neznanec dekli Juliji Pekasnik denarnico, v kateri je bilo 70 K. — V sv. Tomažu pa je nekdo posestniku Kokarnig 300 K ukradel. — V Spod- njem Drauburgu so tatovi posestniku Rudolfu Domaingo mnogo sadja in zelenjave pokradli.

Zobna kréma

KALODONT

Ustna voda 40

O draginji.

Kmetijski državni poslanec Erhard Lischka imel je p. kr. zanimivi govor o današnji draginji, kateremu posnemamo zlasti sledeče važnejše točke:

Gotovi ljudje iščejo vzoke mesne draginje v odu- ruštvu z življenskimi sredstvi, za karerega so baje kmetje v prvi vrsti odgovorni. Ti ljudje upajo temeljito pomoč po neomejenem uvozu argentinskega mesa ter od- prtuje mej.

Temu nasproti pa je resnično sledeče:

1. Draginja se ne razteguje edino na meso in sploh kmetijske pridelke, kajti v zadnjih 10 letih so vse življenske potrebščine nerazmerno v ceni narasle. Ome- nimo le cene obval, klubukov, oblek in stanovanj.
2. Svoj izvir ima draginja v zvišanju delavskih plač, v majhni kupni moči denarja in brezvestnem izko- riščanju od strani baronov premoga in železa, v trustih, ki uničujejo ljudsko blagostanje.
3. Ker ima ta velekapitalistični način izkoriščanja v vseh državah svoje močnice zastopnike, je tudi dra- ginja ravno v najmodernejših državah (kakor na Fran- coskem in v združenih državah severne Amerike) splošna. Ravno v Ameriki so »trusti« (zveze velekapitalistov) v zadnjih letih cene svinskega mesa za 32% govejega mesa pa celo za 60% zvišali. Ali ravno v severni Ame- riki je ono gibanje zmagalo, ki prepove uvoz argentin- skega mesa; tam so ravno mnenja, da država, dokler ima možnost, da si sama potrebni proviant preskrbi, nikdar ne sme biti odvisna od uvoza iz inozemstva. Zato se je tudi v severni Ameriki v zadnjih letih naravnost velikanske svote za izboljšanje domače živinoreje izdalo.
- Neverjetne svote denarja se odtegne državi tudi po kartelih, n. p. po železnem kartelu. Angleži gradijo n. p. vsak svojih velikanskih vojnišarnikov za 12 mili- jonov ceneje nego mi na Avstrijskem. Zato so pa tudi n. p. akcije Prške železne industrije od leta 1881 sm od 184 K na 2.830 K narasle, akcije alpske montan- družbe pa od 311 K na 774 K.
4. Dokazano pa je nadalje, da so družbe, ki se pečajo z uvozom mesa iz Argentine v zvezi z onimi velekapitalisti in njih nasledniki, ki so leta 1889 do 1890 s sleparijo velikanske svote denarja iz Evrope tja spravili. Takrat je znašal državni dolg v Argentini, ki šteje le 4 milijone prebivalcev, 700 milijonov kron, tako da se niti obresti ni moglo plačavati in da je prišlo vsled bankerota tisočero ljudi na beraško palico. Zdj so velekapitalisti gospodarji v deželi.
- Ako se hoče torej proti draginji pametno nasto- pati, potem se mora v prvi vrsti domačo živino- reje izboljšati. Ako bi se to že preje sprevidelo, potem bi bile žalostne posledice leta 1904 že davno ozdravljene, potem bi nam ne bila letos kuga na gobich in parkljih za 80 milijonov kron škode napravila in po- tem ne bi prišlo do zvišanja cen ter do pomanjkanja mleka. To pomanjkanje nam že grozi, kajti kjer ni krme, ni krave in ne mleka. Mleko je najboljša hrana za otroke in važnejše od mesa. In mleko ne moremo uvažati iz Argentine ali od kje drugod.
- Bismarck je na Nemškem vstvaril krepko kme- tijsko politiko in Nemčija je postala tako krepka in bogata. To pot treba je tudi naši politiki hoditi!

Vsaka dobra varčna kuhinja bi morala imeti v zalogi Maggi-jeve kocke za govejo juho. Vsaka kocka — samo z vrelo vodo polita — da takoj delikatno govejo juho, katero lahko vpo- rabljate kakor druge doma prirejene juhe. Maggi-jeve kocke za govejo juho a h 5 so iz najboljega mestnatega ekstrakta in iz vseh potrebnih dodatkov pripravljene in zato so popolnoma gotova goveja juha v suhi obliki. Kadar kupujete, pazite vedno na ime Maggi in varstveno znamko zvezdo s križcem.

Da se proti tuberkulozi uspešno nastopa, treba je splošno stanje bolnika izboljšati. Paziti je na pomanjkanje apetita. Vzrok tega je mnogokrat nečedna ustna votlina. V taki se bacili tuberku- loze hudo širijo. Zato treba zobe racionalno gojiti, kar je najbolje z Sarg'ovim kalodontom, ki je splošno kot izobren priznan.

Ni več dvoma, da so ure svetovno znane firme Max Böhnel, Dunaj, IX., Margaretenstr. 27/25 najboljše. Ze 70 letni obstoj te firme to dokazuje in naj bi se vsakdo v slučaju potrebe nanjo obrnil. Zahtevajte preje najnovejši, bogato ilustrirani cenik, ki se vsakomur zastojni in franko vpošlje.

ki drži kaj na zdravo ne- govanje kože, ki hoče zlasti pege odstraniti ter mehko, nežno kožo in beli teint dobiti in obdržati, umiva se edino z

Dama

„Steckenpferd“ lilije- nim mlečnim milom (znamka „Steckenpferd“ od Bergmann & Co. tetscha a. E. Kos za 80 h se dobi v vseh apotekah, drožerijah in tr- govinah s parfumom itd.

Pravo domače platno (echte Hausleinwand) dobi se v trgovini **Brata Slawitsch v Ptujju.** Na zahtevo se pošljejo muštri.